

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea
Planului de lucru al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru anul 2025

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru își desfășoară activitatea la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru, în baza Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor Statutului propriu de organizare și funcționare aprobat de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, non-profit, de utilitate publică, cu personalitate juridică și care este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Centru.

Agenția coordonează activitățile de mediatizare la nivel regional a politicilor și obiectivelor de dezvoltare regională, a programelor regionale finanțate de Uniunea Europeană, precum și pe cele privind utilizarea în regiune, a fondurilor, asigurând transparența și informarea corectă, rapidă și în timp util a cetățenilor, în special a întreprinzătorilor.

Prin OUG 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, precum și prin HG 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, ADR Centru a fost nominalizată ca și Autoritate de Management pentru Programul "Regiunea Centru" 2021-2027, aferent Regiunii de Dezvoltare Centru. Acest Program regional a fost aprobat prin Decizia nr. 7893 din 26.10.2022 a Comisiei Europene și a fost lansat în data de 23 noiembrie 2022.

De asemenea, în baza prevederilor HG 398/2015 pentru stabilirea cadrului instituțional de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru asigurarea continuității cadrului instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare hotărâre care modifică și abrogă hotărârile anterioare legate de acest aspect (HG 457/2008 și HG 64/2013), ADR Centru a avut și rolul de Organism Intermediar pentru implementarea proiectelor din cadrul Programelor Operaționale Regionale (2007-2013 și 2014-2020) la nivelul Regiunii Centru.

În acest context, pentru anul 2025, ADR Centru are responsabilitatea monitorizării ex-post a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020. Atribuțiile aferente acestei etape sunt prevăzute în OUG 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea Programelor Operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 cu modificările și completările ulterioare. Acest act normativ reglementează:

- cadrul general privind măsurile, activitățile, condițiile și termenele generale care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale, finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane, asigurând abordarea unitară a procesului de închidere a programelor operaționale;
- modalitățile prin care proiectele/ operațiunile nefinalizate în acest exercițiu financiar pot fi continuate din fondurile alocate pentru perioada de programare 2021-2027.

În cadrul acestui act normativ se stabilesc, de asemenea, obligațiile și atribuțiile Autorităților de Management pentru programele 2021-2027, în vederea preluării la finanțare a etapei a II-a a proiectelor care fac obiectul etapizării în condițiile prevăzute la art. 118 sau 118a din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, ordonanța de urgență asigură continuitatea și predictibilitatea implementării proiectelor cu finanțare europeană în următoarea perioadă de programare 2021-2027.

Astfel, în procesul de închidere a Programului Operațional Regional, în acest act normativ, sunt prezentate 3 tipuri de proiecte/operațiuni și anume:

- Proiecte/operațiuni etapizate
- Proiecte/operațiuni nefuncționale
- Proiecte/operațiuni nefinalizate

Din alt punct de vedere, subliniem că în luna ianuarie-2023, Guvernul României a adoptat HG nr. 41/2023 privind modificarea și completarea art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri. Conform acestui act normativ, Autoritatea de Management a Programului Sănătate din cadrul MIPE poate delega, pe bază de acord de delegare, funcții ale autorității de management către organismele intermediare constituite la nivelul agențiilor pentru dezvoltare regională organizate potrivit Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare.

Ca urmare, AM Program Sănătate a încheiat cu toate ADR-urile din România, inclusiv cu ADR Centru, Acorduri-cadru de delegare a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, exclusiv pentru investițiile finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională care se regăsesc în Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7. Prin urmare, începând cu anul 2023 ADR Centru implementează operațiunile delegate de MIPE în cadrul Programului Sănătate 2021-2027, pentru prioritățile menționate.

Tot prin HG 41/2023 se introduc prevederi conform cărora în cadrul Programului Tranziție Justă, Autoritatea de Management din cadrul MIPE poate delega, funcții ale autorității de management către organismele intermediare constituite la nivelul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Muntenia și Sud-Est. Programul Tranziție Justă a fost aprobat de Comisia Europeană în decembrie 2022 și asigură, prin investițiile propuse, sprijin teritoriilor care se confruntă cu provocări socio-economice majore ca urmare a tranziției către neutralitatea climatică. Acest fond facilitează punerea în aplicare a Pactului verde european, care are drept obiectiv ca Europa să devină neutră din punct de vedere climatic până în 2050.

În baza Acordului-cadru de delegare încheiat cu AM PTJ din cadrul MIPE, începând din anul 2023, ADR Centru implementează operațiunile delegate în cadrul Programului Tranziție Justă 2021-2027, la nivelul județului Mureș (Prioritate 6 a Programului), inclusiv activități de monitorizare program și asigurare consiliere și consultanță solicitanților/beneficiarilor de fonduri.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru își desfășoară activitatea în baza următoarelor obiective:

- a) diminuarea dezechilibrelor regionale existente prin recuperarea accelerată a întârzierilor în domeniul economic și social a zonelor mai puțin dezvoltate, ca urmare a unor condiții istorice, geografice, economice, sociale, politice, precum și preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre;
- b) corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor prin stimularea inițiativelor și prin valorificarea resurselor locale și regionale, în scopul dezvoltării economico-sociale durabile și al dezvoltării culturale a acestora;
- c) stimularea cooperării interregionale, interne și internaționale, transfrontaliere, inclusiv în cadrul euroregiunilor, precum și participarea regiunilor de dezvoltare la structurile și organizațiile europene care promovează dezvoltarea economico-socială și instituțională a acestora, în scopul realizării unor proiecte de interes comun, în conformitate cu acordurile internaționale la care România este parte;
- d) îndeplinirea atribuțiilor delegate de Guvernul României, prin instituțiile abilitate, pentru gestionarea asistenței financiare în cadrul Fondurilor Structurale, în calitate de Autoritate de Management și, respectiv, de Organism Intermediar.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale Agenția colaborează cu autorități ale administrației publice centrale și locale, instituții, organisme, societăți comerciale, institute de cercetare, universități și alte persoane juridice și fizice din țară și străinătate interesate în dezvoltarea economică, socială și culturală a Regiunii de Dezvoltare Centru.

Întreaga activitate a Agenției pentru Dezvoltare Regională - CENTRU se desfășoară pe baza Planului de lucru, aprobat de către Consiliul pentru Dezvoltare Regională.

În cursul anului 2025 activitatea ADR Centru se va derula pe 6 direcții importante:

1. Implementarea și monitorizarea PDR Centru 2021-2027 și a Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3); coordonarea activităților grupurilor partenariale constituite la nivel regional și implementarea de politici la nivel regional care să sprijine procesul de dezvoltare al Regiunii Centru, prin elaborarea de studii și analize pe domenii prioritare de dezvoltare identificate la nivel regional.
2. Implementarea Programului "Regiunea Centru" 2021-2027, coroborat cu dezvoltarea sistemului de management și control aferent, incluzând și aspectele legate de închiderea POR 2014- 2020 la nivelul Regiunii Centru.
3. Implementarea operațiunilor delegate ADR Centru în cadrul Programului Sănătate 2021-2027, pentru Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7 din cadrul Programului.
4. Implementarea operațiunilor delegate ADR Centru în cadrul Programului Tranziție Justă 2021-2027, la nivelul județului Mureș, inclusiv activitățile de monitorizare program și asigurare consiliere și consultanță solicitanților/beneficiarilor de fonduri.
5. Cooperare externă și dezvoltarea și implementarea de proiecte regionale, inclusiv promovarea Regiunii Centru la nivel intern și internațional, a mediului de afaceri regional, pentru atragerea de investitori.
6. Implementarea activităților de dezvoltare instituțională și suport.

Anexat este prezentat Planul de lucru al ADR Centru pentru anul 2025, cu detalii privind fiecare direcție amintită.

Având în vedere cele de mai sus, inițiez următorul:

PROIECT DE HOTĂRÂRE

privind aprobarea Planului de lucru al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru anul 2025

Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru întrunit în ședință în data de 21 ianuarie 2025;
Luând în considerare proiectul Planului de lucru al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru anul 2025;
Având în vedere prevederile art.7, pct.(1), din Legea 315/2004 privind dezvoltarea regională în România;
Văzând prevederile art.5, lit. a din Statutul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru;
În temeiul art.7, alin.5, din Regulamentul propriu de organizare și funcționare

HOTĂRĂȘTE:

Articol unic - Aprobă Planul de lucru al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru anul 2024, conform Anexei nr.1, parte integrantă din prezenta hotărâre.

PREȘEDINTE,

Sovata, 21.01.2025

Nr. ____